

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון ד' ♦ ח"י חשון תשע"ג

ערב שב"ק פרשת וירא

דברות קודש מכ"ק מרן רבינו שליט"א

הקב"ה ידע, כי לא יוכל להתגשם על ידי הסתכלותו בערלים נכרים, כי לא יוכל להסתכל בהם כלל, ובאם שיביט בהם, אז יהיו הם נעשים גל עפר, על כן שלח אליו השם יתברך מלאכם קדושי מעלה כדמות אנשים, שהם בעצמותם קדושים וטהורים שיוכל לסבול אותם, ואמנם נתגשמו מעט, שיוכל להישאר בזה העולם עכ"ל.

ולפי דבריו הק' מובן מה שאיתא בגמרא במסכת יומא (דף מז.) בזה הלשון: "אמרו על רבי ישמעאל בן קמחית [הכהן] שפעם אחת יצא (ביום הכיפורים) וסיפר על ערבי אחד בשוק וניתזה צינורא (רוק) מפי על בגדיו (ונטמא) ונכנס ישבר אחיו ושימש תחתיו וראתה אמן שני בניה כהנים גדולים ביום אחד, ושוב אומרו עליו על ר' ישמעאל בן קמחית שפעם אחת יצא ביום הכיפורים וסיפר עם אדון אחד בשוק וניתנה צנורא מפיו על בגדיו ונכנס יוסף אחיו ושימש תחתיו וראתה אמן שני כהנים גדולים ביום אחד ע"כ

ומעולם תמהתי על זה להבין זאת מה עשה כהן גדול האדם הכי גדול בעולם ביום הקדוש והנורא ביום הכיפורים שיצא לשוק לספר ולדבר עם ערבי וכן לדבר ולספר עם אדון אחד בשוק, ועלה בדעתי בעזרת השם להבין זאת לפי דברי קודשיו של המאור ושמש הנ"ל שהכהן הגדול ר' ישמעאל בן קמחית שהיה בבית המקדש ובקודש הקדשים ביום הקדוש היה מתדבק בעולמות העליונים עד שכמעט היה מתבטל ממציות והיה צריך להתגשם קצת את עצמו באיזה דבר גשמי שיביט עליו ולכן יצא לשוק ופגש בערבי וכן באדון וסיפר עמהם להוריד עצמו מדבקותו שיוכל השאר בזה העולם ואף שמצא ערבי או אדם טמא כמו אדון וכל זה להגשים את עצמו וכמ"ש המאור ושמש וכנ"ל.

ויתכן גם לומר שהיה הערבי הזאת והאדון הזאת גם כן מלאכים ששלחם ה' מן השמים בדמות של ערבי ואדון שיוכלו להשאר בזה העולם, אבל אם היה ערבי ממש אדון ערל, שאז ר' ישמעאל לא היה יכול להסתכל עליהם מחמת קדושתו, ולכן הזמין להם ה' כדמות של ערבי ואדון אבל באמת היו מלאכים וכל זה בדרך אפשר וקרוב לאמת בס"ד.

ויעזור השי"ת שנזכה לילך בדרך אבותינו הק' וכומו שאמרו חז"ל שחייב אדם לומר מתי יגיע מעשי למעשי אברהם יצחק ויעקב וכן להתדבק בצדיקי הדור שבכל דור ודור, עד שנזכה לקבל את פני משיח צדקינו ברחמים וחסדים מגולים אמן ואמן.

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל כחום

היום

ותמהו המפרשים בכמה דברים אחד שלא שלא כתוב וירא ה' אל אברהם וגו' אלא כתב וירא אליו וגו', וגם במה שכתב באלוני הממרא, מה נפקא מינא באיזה מקום נגלה אליו ה', וגם מה שכתוב והוא יושב פתח האוהל, מה רוצה להגיד בזה שהוא יושב בפתח האוהל ולמה לא ישב בפנים האוהל, וברש"י כתב שבשביל שנתן לו ממרא עצה למול את עצמו, נתגלה ה' בחלקו, וידוע דרשת חז"ל שגדולה הכנסת אורחים מקבלת פני השכינה, ולכן הניח אברהם כביכול את השכינה וישב פתח האוהל לקבל אורחים.

ואפ"ל בדרך אפשר שהפסוק בא לומר את גודל הענוה של אברהם אבינו שאף שעשה את מצות ה' במסירות נפש והוא בן תשעים ותשע ומ"מ לא החזיק טיבואתא לנפשיה, אלא פשוט שהוא כאילו בלי שם אלא כתב "אליו", וגם תלה כל הגדולה שזכה לעשות את מצות ה' הכל בזכות ממרא הצדיק שנתן לו עצה על המילה וגם כתב בפתח האוהל שאברהם החשיב את עצמו כאלו הוא עוד בפתח האוהל של הקדושה שאף שנתגלה אליו ד' יתברך אבל אברהם עוד הוא רק בפתח האוהל כאילו רק עכשיו התחיל לעבוד את ה' יתברך.

ובא הכתוב גם לומר שאברהם זכה לכל זה בזכות גודל הענוה שבו שאמר ואנכי עפר ואפר ולכן זכה שנתגלה אליו ה' שהענוה הוא הוא מידה היותר גדולה שזוכה אדם לכל הטובות ושורה עליו השכינה משא"כ הגאווה שהוא הגדולה שבעבירות שאין השכינה שורה על בעלי הגאווה, וזה לימוד לדורות שאדם אל יתגאה אף בעשותו המצוה הכי גדולה וידע שהוא רק בתחילת הדרך ובפתח האוהל ועוד המלאכה גדולה להיכנס לגמרי לאוהל הקדושה.

ובספר הק' מאור ושמש אחרי שדקדק בלשון הפסוקים וכתב שהדקדוקים רבו כתב לבאר: כי ידוע מספרים הקדושים וגם בעיני ראיתי זאת מצדיקים, בעת שבאו לדבקות גדול והיו מדבקים עצמם בעולמות העליונים, עד שכמעט שהיו מתבטלים ממציותם, ולא היו יכולים כמעט להישאר בזה העולם, עד שהיו צריכים להגשים את עצמם באיזה דבר גשמי שיביטו על איזה דבר או חפץ להשתעשע בו או שישתכלו באיזה איש ובזה יתגשמו עצמם מעט, ויוכלו להוריד עצמם מדבקותם להשאר בזה העולם, ובאם לא היו מצוי להם דבר להתגשם בו הוצרכו לילך החוצה להביט על איזה דבר, אף על איזה דבר טמא, והנה אברהם אבינו אחרי שמל, בא כל כך להשתוקקות ודביקות והתלהבות גדולה, עד שבלתי היה באפשרותו שיסבול גשמיות העולם הזה והיה יכול כמעט להיבטל ממציות מחמת אהבת ה' אשר בערה בו, על כן ישב בפתח האוהל, והביט על איזה דבר להתגשם בו שירד קצת מדבקותו ויכל להישאר בזה העולם, ובזה מרומז והוא יושב פתח האוהל כחום היום, ר"ל שמחמת אור ההתלהבות והחמימות שהיה דבוק באורות העליונים לזאת ישב פתח האוהל, להסתכל על איזה עובר ושב כאמור, אמנם

גליון השבוע נודב

לעילוי נשמת

הרה"צ רבי יצחק רוזנבוים זצ"ל

בן כ"ק אדמו"ר דוד משה צוק"ל מקרעטשניץ

נלב"ע ר"ח חשון תשע"ג

ת.נצ.ב.ה.

דברי אלוקים חיים מרבתינו הקדושים זיע"א

הילולא דצדיקיא

מרן גאב"ד מאקאווא זצ"ל בעל עטרת משה

כ' חשון

הגאון הצדיק רבי משה נתן נטע למברגר גאב"ד מאקאווא, בעל ה"עטרת משה" (תרס"ט-תשמ"ג), היה תלמיד מובהק של הגאון רבי שמעון גרינפלד - המהרש"ג. קיבל בחסידות מאת האדמו"ר רבי שלום אליעזר מראצפרט (בנו של ה"דברי חיים"). בשנת תרצ"ו התמנה לרבה של מאקאווא בהונגריה בה הקים ישיבה והרביץ תורה לתלמידיו.

בתקופת השואה עסק בתורה במסירות נפש. בתקופת שהותו במחנה טרזיינשטט עבד במאפיה. את חידושיו בהלכה ואגדה בתקופה ההיא כתב על גבי התלושים של קצבת הלחם היומי, ועל פתקאות שמצא ברחוב. במשך חמשה חודשים (אב תש"ד-כסלו תש"ה) עבד בעבודות כפייה בחטיבת עצים במחנה סמוך לווינה.

על מאורעות הימים הקשים ההם הוא מספר בזכרונותיו בקונטרס "כלי גולה". לאחר המלחמה שב למאקאווא כדי לשקם את הקהילה שחורבה. בכסלו תשי"ב עלה לארץ ישראל, ובעצת מרן ה"חזון איש" והאדמו"רים הרה"ק רבי אהרן מבעלזא והרה"ק ה"בית ישראל" מגור זיע"א התיישב בקרית-אטא, שם הקים את ישיבתו "נחלת משה", ובה העמיד תלמידים רבים.

הערכה מיוחדת היתה לרבתינו להרב ממאקאווא, ולימים אף שלח מרן רבינו שליט"א את בנו הרב יוסף הי"ו ללמוד בישיבתו. תשובותיו בהלכה וחידושיו על הש"ס, הפרשיות והמועדים, נדפסו בסדרת ספריו "עטרת משה", 19 כרכים

ביאורי הפרשה

האיך רץ אברהם אבינו לקראת המלאכים

בפרשתנו פרשת וירא כתוב, וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם וגו'. (בראשית י"ח, ב') בספה"ק "חקל יצחק" (לרבי יצחק אייזיק זצוק"ל מספינקא) בפרשתנו, הקשה, הא אברהם אבינו קיים כל התורה, (יומא דף כ"ח ע"ב), וכתוב (דברים ד', ט"ו) "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", דאסור לאדם לעשות דבר המזיק לו, וידוע דהטלטול והריצה מזיק למכה, ולמה רץ לקראתם?

א) ותירץ, דכיון דכבר היה ביום השלישי ונתרפאה המכה קצת כידוע, הגם שהוא חלוש, אע"פ כן אין הריצה מזיקת. עכ"ד.

ב) בבטאון "מתורתו של אה"ח הקדוש", לידידי הגאון רבי משה שורץ שליט"א, (גליון ק"ו, עמוד ב') תירץ, ע"פ מה שכתב האור החיים הקדוש בפרשתנו (י"ח, ב') שאברהם נתרפא מיד כשראה את המלאכים. ע"ש. ולפי זה לא קשה מידי, שאחרי שנתרפא, רץ לקראתם. והבן. עכ"ד.

ג) לענ"ד י"ל בס"ד שהנה "שומר מצוה לא ידע דבר רע" (קהלת ח', ה'), ולכן כיון שהיה אברהם אבינו עסוק במצות הכנסת אורחים, לא חשש שינזק מהריצה. והבן.

אולם יש שסוברים שכלל זה של "שומר מצוה לא ידע דבר רע", נאמר רק בסכנה סגולית, ולא בסכנה טבעית. עיוין בשדי חמד ח"ג דף תרס"ה, כלל ח"ן. ע"ש. ואכמ"ל.

ד) עוד י"ל בס"ד ע"פ מה שכתב הרמב"ן בפרשתנו (י"ח, א', סוד"ה באלוני ממרא) ח"ל: לומר שהיה לו במראה השכינה ריפוי למחלת המילה, כי כן ראוי להיות, כדכתיב (משלי ט"ז, ט"ו) באור פני מלך חיים. עכ"ל.

ולפי זה מובן שאחרי שנתרפא אברהם אבינו מראיית השכינה, היה יכול לרוץ לקראת המלאכים ללא שום חשש. והבן.

ה) עוד י"ל בס"ד שאברהם אבינו מרוב תשוקתו למצות הכנסת אורחים, כלל לא זכר שהוא חולה מהמילה, אלא כל מחשבתו היה כעת רק האיך יצליח לתפוס האורחים לביתו, ולהאכילם ולהשקותם. ולכן רץ לקראתם, אולם ודאי אם היה זוכר שהוא חולה, היה מקיים "ונשמרתם מאד לנפשותיכם". ולא היה רץ לקראתם.

מאת הרה"ג גמליאל רבינוביץ שליט"א מרבני כולינו ומח"ס גם אני אודך

להצטרפות לרשימת התפוצה ולקבלת הגליון במייל

שלחו בקשה לכתובת דוא"ל: 3118494@gmail.com

אחרי בלתי היתה לי עדנה ואדוני זקן וכו' היפלא. (יח, יב) יש לרמז דשרה אמנו בקשה בן שממנו יצא משיח בן דוד וינקום דם ישראל השפוך, על כן אמרה אחרי בלתי וגו' כי בלתי"י עדנ"ה נוטריקון יודע בגוים לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך תבוא לפניך וגו' (תהלים ע"ט י"א-י"א) ואמרה אבל אדוני ר"ל כנסת ישראל זקן וכמה ימי עבדך מתי תעשה ברדפי משפט, וצריך להחיש הגאולה, עז"א הקב"ה למה זה צחקה שרה ואני זקנתי, כלל כנ"י, היפלא מה' דבר שיחדש כנשר נעורינו.

שארית מנחם - ווישיוא

כי ידעתי למען אשר יצוה את בניו וכו'. (יח . יט)

למען הביא ה' על אברהם את אשר דבר עליו. כי כשאדם מאמין באמונה שלימה שהקב"ה יתענג בהשפעות לישראל אז מה שמבקש מהש"ת טובה וברכה הוא תענוג להש"ת. ותענוג הש"ת בהשפעתו לישראל הוא מחמת שישראל הולכין ומחזיקין בתורת ה' על ידי זה יתענג הש"ת מהשפעתו, זהו למען הביא ה' על אברהם אז שפיר יכולין שיבוא על אברהם אשר דבר עליו ולא יחשוב על מנת לקבל פרס כי מה שהש"ת משפיע להם טובות הוא עבור תענוגו יתברך כיון שמחזיקים תורת ה' ובו מתענג בהשפעתו להם. והבן.

קדושת לוי

ואנכי עפר ואפר. (יח . כז)

אמרו חז"ל בחולין (דף פ"ח) דבשכר שאמר אברהם ואנכי עפר ואפר זכו בניו לשתי מצוות, "אפר" הפרה "ועפר" סוטה. והדבר יובן על פי משל לאיש עני שבא למשתה שעשה חברו, ובגלל העניות שלו לא רצה לשבת בראש השולחן אף שחבירו הפציר בו לעלות שמה, אלא ישב בסוף השולחן אצל הפתח. מה עשה חברו, הושיב את כל האנשים החשובים שבאו להסעודה אצל עני זה, ונמצא שהמקום ההוא נעשה מקום מהחשוב ביותר, וממילא נתכבד העני בכבוד רב. וכמו כן, כיון שאמר אברהם ואנכי עפר ואפר, עשה הקב"ה ששני דברים האלה יהיו דברים חשובים, ומכיון שנמשל בהם אברהם, הרי נתעלה בכך לדרגת קדושת מצות הש"ת.

הנגיד מדובנא זצ"ל

וילך ה' כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקומו, (יח . לג)

התורה"ק סיפורה צדקת אאע"ה דהנה הוא המליץ לפני הש"ת על אנשי סדום להצילם, אך לא פעל כלום בבקשתו אצל הש"ת בשבילם, אעפ"כ כשלא פעל כלום לא התעצב אברהם מזה, רק הוא עשה את שלו שהתפלל, וכשלא פעל בתפלתו לא ה' זאת עסק שלו, ותכף אברהם שב למקומו היינו למדרגתו הראשונה, לעבוד את הש"ת בשמחה כמקודם, והתורה"ק היא נצחית וכן ראוי להיות כל אחד מישראל.

דברי יחזקאל

אשר אומר אליך (כב . ב)

נראה לפרש כי באמת ידע הקב"ה אף שדבר קשה מאוד לאברהם שישחוט בנו יחידו פרי אשר נחנט למאה שנה בידיו אף על פי כן יעשה ולא יסרב רק איך לא יעצב ולא יקרע לבו עכ"פ ואם כן יהיה לא יוכל אז אברהם לקבל נבואה דהא אינה שורה מתוך עצב אפילו של מצוה כמו שאמרו ז"ל (שבת ל:) א"כ לא יוכל לקבל הנבואה דאל תשלח ידך וישחוט יצחק ואין זה רצונו ית"ש לכך אמר קח נא את בנך וגו' רק שיהיה העשייה באופן אשר אומר אליך ר"ל אשר אוכל עוד לומר לך מה שארצה והיינו שלא תתעצב ואז תוכל לקבל הנבואה ממנו. והבן כי נכון הוא בס"ד.

ישמח משה

לזכר נשמת

רבינו הק' אברהם חיים בן רבינו הק' אהרן זצוק"ל

נלב"ע ה' אלול תשעב

ת.נ.צ.ב.ה